

Tennessee Williams

Un tramvai numit Dorință
Trandafirul tatuat
Noaptea iguanei

Serie de autor

Tennessee Williams

Un tramvai numit Dorință
Trandafirul tatuat
Noaptea iguanei

Traducere din limba engleză de
Antoaneta Ralian

Un tramvai numit Dorința

*Și astfel am pătruns în lumea ce se prăbușește
Ca să descopăr calea vizionară a iubirii, dulcea-i chemare,
O clipă răvășit de vânt (nu știam unde se năpustește)
Dar nu atât să-mi păstrez alegerea din disperare.*

Turnul prăbușit, de Hart Crane

Personajele:

Blanche DuBois

Stella Kowalski

Stanley Kowalski

Harold Mitchell (Mitch)

Eunice Hubbell

Steve Hubbell

Pablo Gonzales

O negresă

Un doctor

O asistentă medicală

Un tânăr colector de fonduri

O femeie mexicană

Scena 1

Exteriorul unei clădiri cu etaj, situată la colțul unei străzi din New Orleans, stradă numită Elysian Fields, care se întinde între liniile de cale ferată ale companiei Louisville & Nashville, și râu. Cartierul e sărăcăcios, dar, spre deosebire de cartierele asemănătoare din alte orașe americane, are un soi de farmec libertin. Casa, cândva albă, este acum cenușie din pricina intemperriilor; în față are niște trepte cam șubrede, balcoane și frontoane ornamentate. E alcătuită dintr-un parter și un etaj. Scări albe, scorojite, urcă până la ușile ambelor apartamente.

E amurgul unei seri de început de mai. Bucata de cer care apare deasupra casei albe, întunecate, e de un albastru neobișnuit, catifelat, aproape turcoaz, care conferă scenei o notă de lirism și atenuează, cu grație, atmosfera de decădere. Aproape că simți respirația caldă a râului maroniu; dincolo de râu, se înșiră magazine și depozite care degajă arome vagi de cafea și de banane. Atmosfera e accentuată de melodiile muzicanților negri dintr-un bar de după colț. În această parte a

oraşului New Orleans, totul se găseşte după colţ, sau la câteva case mai departe, începând cu pianul hodorogit, la care cântă, cu ostentativă fluenţă, nişte degete ciocolatii. Acest „pian melancolic“ exprimă spiritul vieţii care se desfăşoară în cartier.

(Două femei, una albă şi una de culoare, stau la taclale pe treptele clădirii. Cea albă e Eunice, locatara apartamentului de la etaj; cea de culoare e o vecină; New Orleans e un oraş cosmopolit, relativ cald şi populat de rase diferite, care se amestecă între ele cu uşurinţă, în special în cartierele vechi.

Glasurele oamenilor de pe stradă pot fi auzite pe fundalul „pianului melancolic“.)

NEGRESA (*către Eunice*): ...ea zice că Sfântul Barnabas o să-şi trimită câinele ca s-o lingă şi atunci o să simtă fiori reci în tot trupul. Mă rog, în noaptea când...

UN BĂRBAT (*către un marinar*): O ții drept înaintea și nimerești taman acolo. Ai să-i auzi bătând în obloane.

MARINARUL (*către negresă și Eunice*): Unde-i barul „Patru zaruri“?

VÂNZĂTORUL AMBULANT: Hotdogi calzi!

NEGRESA: Nu-ți irosi banii în spelunca aia împuțită.

MARINARUL: Trebuie să mă întâlnesc cu cineva acolo.

VÂNZĂTORUL: Hooootdoooogi!

NEGRESA: Să nu-i lași cumva să-ți bage pe gât un cocktail Blue Moon, că nu mai ieși de-acolo pe picioare.

(De după colț apar doi bărbați: Stanley Kowalski și Mitch. Au între douăzeci și opt și treizeci de ani și sunt îmbrăcați în haine de lucru. Stanley ține pe braț

jacheta pe care o poartă la popice și, în mână, un pachet cu pete sângerii, de la măcelărie).

STANLEY (*către Mitch*): Ei, și ce-a spus?

MITCH: A spus că o să ne plătească la egalitate.

STANLEY: Ba nu! Tre' să ne plătească diferențiat.

(Se opresc în fața scărilor.)

STANLEY (*zbierând*): Hei, Stella, păpușico!

(Stella iese din apartamentul de la parter: e o tânără drăguță de vreo douăzeci și cinci de ani și, în mod evident, aparține unei clase sociale superioare celei a soțului ei.)

STELLA (*cu blândețe*): Nu răcni așa la mine. Bună, Mitch.

STANLEY: Prinde-o!

STELLA: Ce?

STANLEY: Carnea.

(Îi aruncă pachetul. Ea protestează, dar reușește să-l prindă, după care râde cu poftă. Soțul ei și partenerul lui de joc au și pornit spre colț.)

STELLA (*strigându-l*): Stanley, unde te duci?

STANLEY: La popice.

STELLA: Pot să vin și eu să mă uit?

STANLEY: Vino. (*Pleacă*).

STELLA: Sunt gata într-un minut. (*Către femeia albă:*)

Bună, Eunice, ce mai faci?

EUNICE: Bine. Spune-i lui Steve să-și cumpere un sandwich, că a ras tot ce era de mâncare în casă.

(Râd toate trei; negresa nu se mai poate opri. Stella iese din casă.)

NEGRESA: Ce era în pachetul ăla pe care i l-a aruncat?

(Se ridică de pe scări, râzând cu și mai multă poftă.)

EUNICE: Mai taci odată!

NEGRESA: Ce-a prins?

(Continuă să râdă. De după colț apare Blanche, cu o valiză în mână. Se uită mereu la un petic de hârtie pe care e scrisă o adresă, apoi la casă, pe urmă din nou la hârtiuță, și iarăși la casă. Fața ei exprimă o mirare șocată – nu-i vine a crede. Vestimentația ei e total nepotrivită cu ambianța. E îmbrăcată elegant, într-un taior alb, cu o bluză vaporosă, colier și cercei de perle, mănuși albe și pălărie, de parcă ar fi venit la un ceai sau la un cocktail în grădină. E cu vreo cinci ani mai în vârstă decât Stella. Frumusețea ei delicată trebuie să evite o lumină puternică. Ceva din mișcărilor ei nesigure, ca și îmbrăcămintea albă, evocă un fluture de noapte.)

EUNICE (*în cele din urmă*): Ce s-a întâmplat, draguță?
Te-ai rătăcit?

BLANCHE (*cu un umor ușor isteric*): Mi s-a spus să iau un tramvai numit Dorință, pe urmă să mă urc în altul numit Cimitire, și după șase stații să cobor la... Elysian Fields.

EUNICE: Și aici ai și ajuns.

BLANCHE: La Elysian Fields?

EUNICE: Asta-i strada Elysian Fields.

BLANCHE: Cred că... n-au înțeles ei bine ce număr căutam.

EUNICE: Ce număr cauți?

(Blanche se uită din nou la peticul de hârtie.)

BLANCHE: Șase sute treizeci și doi.

EUNICE: E chiar aici.

BLANCHE (*neînțelegând bine*): O caut pe sora mea, Stella DuBois... adică pe doamna Stanley Kowalski.

EUNICE: Ai nimerit exact... Numai că a plecat acum câteva minute.

BLANCHE: Asta... e... casa ei?

EUNICE: Ea stă la parter și eu stau la etaj.

BLANCHE: A! Și e plecată?

EUNICE: Ai văzut aleea care duce la popicărie, după colț?

BLANCHE: Nu sunt sigură c-am observat-o.

EUNICE: Ei bine, acolo-i Stella, se uită cum joacă popice bărbatul ei. (*O pauză*). Nu vrei să-ți lași valiza aici și să te duci s-o cauți?

BLANCHE: Nu.

NEGRESA: Mă reped eu să-i spun c-ai venit.

BLANCHE: Mulțumesc.

NEGRESA: Pentru puțin. (*Se îndepărtează.*)

EUNICE: Nu știa că vii?

BLANCHE: Nu. Nu mă aștepta în seara asta.

EUNICE: De ce nu intri în casă, să te faci comodă, până vin fetele?

BLANCHE: Cum aș putea?

EUNICE: Eu sunt proprietara casei și îți dau voie.

(Se ridică și deschide ușa de la parter. O lumină se aprinde îndărătul oblonului. Blanche o urmează pe Eunice și intră încet în apartamentul de la parter. În timp ce interiorul se luminează, afară se întunecă.

Se pot vedea două camere, nu prea clar conturate. Cea dintâi încăpere în care intră e o bucătărie, dar conține și un pat pliant care va fi folosit de Blanche. Cea de-a doua încăpere e un dormitor.)

EUNICE (*observând expresia lui Blanche*): E cam dezordine acum, dar când e totul aranjat, e un loc drăguț.

BLANCHE: Da?

EUNICE: Da, eu așa cred. Deci ești sora Stellei?

BLANCHE: Da. (*Dorind să se descotorosească de Eunice.*)

Mulțumesc că m-ați lăsat să intru.

EUNICE: *Por nada*, cum spun mexicanii, *por nada*.

Stella mi-a vorbit de dumneata.

BLANCHE: Da?

EUNICE: Parcă mi-a spus că predai la o școală.

BLANCHE: Da.

EUNICE: Și ești din Mississippi?

BLANCHE: Da.

EUNICE: Mi-a arătat o poză a casei voastre părintești, cu plantația.

BLANCHE: Belle Reve?

EUNICE: O casă mare, cu coloane albe.

BLANCHE: Da.

EUNICE: O casă așa mare trebuie să fie greu de întreținut.

BLANCHE: Scuzați-mă, vă rog, dar cad din picioare.

EUNICE: Sigur, drăguță. De ce nu te așezi?

BLANCHE: Am vrut să spun că aș dori să fiu lăsată singură.

EUNICE (*ofensată*): A, atunci o să dispar.

BLANCHE: N-am vrut să vă jignesc, dar...

EUNICE: Mă duc și eu la popicărie, s-o grăbesc. (*Iese pe ușă*).

(Blanche se așază foarte țeapănă pe un scaun, cu umerii ușor aduși, picioarele lipite, ținând poșeta cu mâinile încleștate, de parcă i-ar fi frig. După un timp i se șterge expresia rigidă de pe față și începe să se uite de jur-împrejur. O pisică miaună.

Blanche tresare speriată și își ține respirația. Brusc observă ceva într-un dulap întredeschis. Sare de pe scaun și se îndreaptă spre dulap, de unde scoate o sticlă de whisky. Își toarnă o jumătate de pahar și o pune la loc. După ce bea, spală cu grijă paharul la chiuwetă. Pe urmă se așază din nou la masă.)

BLANCHE (*vorbindu-și singură*): Trebuie să mă controlez. (*Stella apare grăbită de după colțul clădirii și aleargă la ușa de jos*).

STELLA (*strigând bucuroasă*): Blanche!
(*O clipă se privesc una pe cealaltă. Pe urmă Blanche sare și o îmbrățișează cu un strigăt sălbatic.*)

BLANCHE: Stella, o, Stella, Stella! Steaua mea!
(*Începe să vorbească cu o vivacitate febrilă, de parcă se teme ca nu cumva una dintre ele să se oprească și să gândească. Amândouă se îmbrățișează spasmodic.*)

BLANCHE: Dă-mi voie să mă uit la tine. Dar tu nu te uita la mine, Stella, nu, nu, nu, până mai târziu, nu înainte să fac o baie și să mă odihnesc. Și stinge lampa asta din tavan. Stinge-o! Nu vreau să mă vezi sub lumina asta nemiloasă. (*Stella râde și se supune*). Vino înapoi, vino la mine. Ah, iubita mea! Stella, Stella, steaua mea. (*O îmbrățișează din nou.*) Credeam că nu te mai întorci niciodată în locul ăsta oribil. Ah, ce-am spus! N-am vrut să spun așa ceva. Mi-am propus să fiu amabilă și să spun: „Vai, ce apartament comod“, sau așa ceva... Ha, ha! Mielușelul meu. Tu n-ai scos o vorbă...

STELLA: Nu mi-ai dat ocazia, draga mea. (*Râde, dar o privește pe Blanche cu oarecare îngrijorare.*)

BLANCHE: Poftim, vorbește. Deschide gurița asta frumoasă și vorbește în timp ce eu mă uit în jur după o băutură. Sunt convinsă că există ceva de băut în casa asta. Dar mă întreb pe unde s-o găsi? Da, iscodesc, iscodesc.

(Se repede la dulap și scoate sticla; tremură toată și gâfâie, în timp ce se străduiește să râdă. Aproape că scapă sticla din mână.)

STELLA (*observând-o*): Blanche, așază-te și lasă-mă să-ți torn eu băutura. Nu știi dacă am cu ce s-o amestec. Poate că mai e o Cola-Cola în frigider. Vrei să te uiți tu, iubito, în timp ce eu...

BLANCHE: Nu, scumpo. Fără Cola-Cola la starea de nervi în care mă aflu în seara asta. Unde-i, unde-i...?

STELLA: Stanley? La popice, îi place grozav. Au un fel de... uite c-am găsit niște sifon... un fel de campionat.

BLANCHE: Doar cu apă simplă, iubito. Nu-ți face griji, sora ta n-a devenit o bețivă, doar acum că sunt tulburată și înfierbântată și obosită și murdară. Ei, acum așază-te și explică-mi și mie cum stă treaba cu casa asta, ce cauți tu într-un loc ca ăsta?

STELLA: Haide, haide, Blanche.

BLANCHE: Nu vreau să fiu ipocrită, vreau doar să fiu... onestă. Niciodată, niciodată, niciodată, nici în cele mai negre visuri ale mele nu mi-aș fi putut imagina... Numai Poe, numai domnul Edgar Allan Poe ar fi putut să descrie... Presupun că în spatele casei e „Pădurea bântuită de stafii”. (*Râde.*)

STELLA: Nu, iubito, în spate sunt liniile de cale ferată ale companiei L&N.

BLANCHE: Nu zău, să lăsăm gluma la o parte. Scumpo, de ce nu mi-ai spus, de ce nu mi-ai scris, de ce nu m-ai înștiințat?

STELLA (*turnându-și, cu grijă, o băutură*): Ce nu ți-am spus, Blanche?

BLANCHE: Că ești obligată să trăiești în asemenea condiții.

STELLA: Nu crezi că exagerezi? Nu-i deloc rău. New Orleans nu-i ca celelalte orașe.

BLANCHE: Toate astea n-au nici o legătură cu New Orleans, și puteai spune la fel de bine... iartă-mă, pușorule. (*Își curmă brusc vorba.*) Subiect închis.

STELLA (*cu oarecare uscăciune*): Mulțumesc.

(*În scurta pauză care urmează, Blanche o măsoară din priviri. Stella îi zâmbește.*)

BLANCHE (*privindu-se în oglinjoara din poșetă, care-i tremură în mână*): Tu ești tot ce am pe lume și nu ești bucuroasă să mă vezi.

STELLA (*cu sinceritate*): Vai, Blanche, știi bine că nu-i adevărat.

BLANCHE: Nu-i adevărat? Am uitat cât ești de tăcută.

STELLA: Niciodată nu mi-ai oferit prilejul să vorbesc prea mult. Așa încât, Blanche, m-am deprins să fiu tăcută în prezența ta.

BLANCHE (*distantă*): Bună deprindere, n-am ce zice... (*apoi, brusc*): Nu m-ai întrebat cum de am plecat de la școală înainte de încheierea semestrului.

STELLA: Mă rog, mi-am spus că ai să-mi oferi tu singură informația.... dacă ții să-mi spui...

BLANCHE: Ți-ai închipuit că am fost dată afară?

STELLA: Nu, m-am gândit că poate ți-ai dat demisia...

BLANCHE: Eram atât de epuizată de toate prin câte am trecut... încât m-au lăsat nervii. (*Bate cu nervozitate o țigară de masă.*) Eram în pragul nebuniei. Așa încât, domnul Graves – domnul Graves e administratorul-șef al liceului – mi-a propus să-mi iau un concediu fără plată. Nu puteam să-ți dau toate amănuntele astea în telegramă... (*Bea cu repeziciune.*) Ah, simt cum mă pătrunde lichidul ăsta și-mi face atât de bine!

STELLA: Să-ți mai torn un pahar.

BLANCHE: Nu, unul e limita mea.

STELLA: Ești sigură?

BLANCHE: Nu mi-ai spus o vorbă despre cum arăt.

STELLA: Arăți foarte bine.

BLANCHE: Domnul să te binecuvânteze pentru minciuna asta. La lumina zilei sunt o ruină. Dar tu... tu te-ai cam îngrășat, da, ești durdulie ca o potârniche. Și-ți vine foarte bine.

STELLA: Ei, Blanche...

BLANCHE: Da, așa e, altfel nu ți-aș fi spus-o. Dar trebuie să fii atentă la șolduri. Ridică-te în picioare!

STELLA: Lasă, nu acum.

BLANCHE: N-auzi ce-ți spun? Ți-am cerut să te ridici. (*Stella se ridică în silă.*) Copilă dezordonată ce ești, ai vărsat ceva pe gulerul ăsta frumos de dantelă albă. Și părul! Cu trăsăturile tale drăgălașe, ar trebui să porți părul tuns scurt. Stella, ai o menajeră, nu-i așa?

STELLA: Nu. La două camere e...

BLANCHE: Cum? Ai spus două camere?

STELLA: Asta și... (*E încurcată.*)

BLANCHE: Și cealaltă? (*Râde sarcastic. Urmează o tăcere stânjenită.*) Ce liniștită ești, pari atât de pașnică. Uite, așa cum stai acolo, cu mâinile încrucișate, parc-ai fi un heruvim într-un cor ceresc.

STELLA (*stânjenită*): Eu n-am avut niciodată energia ta, Blanche.

BLANCHE: Mă rog, iar eu n-am avut niciodată ferma ta stăpânire de sine. Uite, o să mai iau doar o picătură de whisky, ca să-i pun capac, cum se spune... Și ia sticla de aici, ca să nu mă ispitească. (*Se ridică.*) Vreau să te uiți la silueta mea. (*Se învârtește.*) Stella, în zece ani n-am pus un gram în plus pe mine. Cântăresc exact cât cântăream în vara când ai plecat din Belle Reve. Vara aceea când a murit tata și tu ne-ai părăsit...

STELLA (*ușor plictisită*): Incredibil, Blanche, arăți incredibil de bine.

BLANCHE: Vezi, am același orgoliu al înfățișării mele, chiar și acum, când frumusețea mi se ofilește. (*Râde nervos și se uită la Stella căutând o asigurare.*)

STELLA (*conștiințioasă*): Nu ți s-a ofilit nici un fir din frumusețe.

BLANCHE: După toate prin câte am trecut? Îți închipui că înghit povestea asta? Fii binecuvântată (*Îi atinge fruntea cu degete tremurânde.*) Stella, într-adevăr n-ai decât două camere?

STELLA: Și o baie.

BLANCHE: A, ai și o baie? Prima ușă la dreapta în capul scării? (*Râd amândouă stingherite.*) Dar, Stella, nu văd unde o să mă culci pe mine?

STELLA: Aici, în camera asta.

BLANCHE: Ce fel de pat e ăsta? Unul din alea rabatabile...? (*Se așază pe pat.*)

STELLA: Nu ți se pare comod?

BLANCHE (*cu îndoială în glas*): E minunat, drăguțo. Nu-mi plac paturile prea moi. Dar între cele două camere nu există ușă, și Stanley... Oare i se pare decent?

STELLA: Stanley e polonez, știi.

BLANCHE: Ah, da. Ăștia sunt, într-un fel, ca irlandezii, nu?

STELLA: Mă rog...

BLANCHE: Numai că nu-s la fel de... intelectuali. (*Râd amândouă.*) Mi-am adus niște toalete frumoase ca să fac impresie amabililor tăi prieteni...

STELLA: Mă tem că n-ai să-i găsești prea amabili.

BLANCHE: Ce fel de oameni sunt?

STELLA: Sunt prietenii lui Stanley.

BLANCHE: Polonezi?

STELLA: E un grup amestecat, Blanche.

BLANCHE: Tipuri eterogene?

STELLA: Da. Tipuri e bine spus.

BLANCHE: Ei, oricum ... mi-am adus niște rochii frumoase și o să le port. Bănuiesc că sperai să trag la un hotel, dar n-am de gând să mă duc la hotel. Vreau să fiu lângă tine, trebuie să fiu lângă cineva. Nu mai pot îndura singurătatea! Pentru că... după cum cred că ai observat... nu mă simt prea bine. (*Glasul îi slăbește și pe față îi apare o expresie de spaimă.*)

STELLA: Pari cam nervoasă sau extenuată sau așa ceva.

BLANCHE: Crezi că Stanley o să mă placă sau o să fiu doar cumnata venită în vizită? N-aș suporta așa ceva, Stella.

STELLA: O să vă înțelegeți bine dacă n-ai să încerci... mă rog, să-l compari cu băieții cu care ieșeam noi acasă.

BLANCHE: E atât de... diferit?

STELLA: Da. Altă specie.

BLANCHE: În ce sens? Cum e?

STELLA: O, nu poți descrie o persoană de care ești îndrăgostită. Uite o poză cu el. (*Îi întinde lui Blanche o fotografie*).

BLANCHE: E ofițer?

STELLA: Sergent-major în Corpul de Mecanici. Astea sunt decorațiile lui.

BLANCHE: Și le purta când l-ai cunoscut?

STELLA: Te asigur că nu tinichelele astea mi-au luat ochii.

BLANCHE: N-am vrut să spun așa ceva...

STELLA: Dar, desigur, au existat lucruri pe care, mai târziu, a trebuit să le accept.

BLANCHE: Ca, de pildă, biografia lui de civil. (*Stella râde cam nesigur.*) Cum a reacționat când i-ai spus că sosesc?

STELLA: O, Stanley nu știe încă.

BLANCHE (*speriată*): Nu i-ai spus?

STELLA: E mai mult pe drumuri.

BLANCHE: A, călătorește?

STELLA: Da.

BLANCHE: Asta-i bine, nu?

STELLA (*vorbind ca pentru ea însăși*): Abia de pot suporta când lipsește o noapte.

BLANCHE: De ce, Stella?

STELLA: Când e plecat pentru o săptămână, aproape că înnebunesc.

BLANCHE: Dumnezeuule!

STELLA: Și când se întoarce, plâng ca un copil în brațele lui. (*Zâmbeste.*)

BLANCHE: Bănuiesc că asta înseamnă să fii îndrăgostit... (*Stella se uită la ea cu un zâmbet radios.*) Stella...

STELLA: Da?

BLANCHE (*cu o grabă stânjenită*): Eu nu ți-am pus întrebările pe care, probabil, așteptai să ți le pun. Și, la rândul meu, mă aștept să înțelegi ceea ce trebuie să-ți spun.

STELLA: Ce anume, Blanche? (*Fața ei exprimă îngrijorare.*)

BLANCHE: Uite ce-i, Stella... știi că ai să-mi reproșezi. Știi că va trebui să-mi reproșezi... dar înainte de a o face, ține seama de faptul că tu ne-ai părăsit și eu am rămas locului și am luptat. Tu ai venit la New Orleans și ți-ai făcut viața ta, iar *eu* am rămas la Belle Reve și am încercat să fac față. Nu-ți reproșez lucrul ăsta, dar întreaga povară a căzut pe umerii mei.

STELLA: Lucrul cel mai bun pe care am putut să-l fac a fost să mă întretin singură.

(*Blanche începe să tremure din nou.*)

BLANCHE: Știi, știi, dar tu ești cea care a abandonat Belle Reve, nu eu. Am rămas locului și am luptat pentru casă, am sângerat pentru ea, aproape că mi-am dat viața pentru ea.

STELLA: Oprește-te din criza asta de isterie și povestește-mi ce s-a întâmplat. Ce înseamnă că ai luptat... și ai sângerat? Ce fel de...

BLANCHE: Știam că așa o să fie, Stella. Am bănuیت că ai să reacționezi așa.

STELLA: În legătură cu ce? Dacă nu te superi...

BLANCHE: Cu pierderea... cu pierderea...

STELLA: Belle Reve? Am pierdut-o? Nu se poate.

BLANCHE: Ba da, Stella.

(Se privesc una pe cealaltă peste mușamaua galbenă care acoperă masa. Blanche dă încet din cap și Stella se uită în jos la mâinile ei încrucișate pe masă. Muzica „pianului melancolic” se aude tot mai tare. Blanche își șterge fruntea cu batista.)

STELLA: Dar ce-a fost? Cum s-a întâmplat?

BLANCHE (*sărind în sus*): Tu pui asemenea întrebare?

STELLA: Blanche!

BLANCHE: Frumos îți șade să stai acolo și să mă acuzi pe mine.

STELLA: *Blanche!*

BLANCHE: Eu, eu, eu am primit toate loviturile în față și în trupul meu. Toate morțile. Convoaiele nesfârșite spre cimitir. Tata, mama! Margaret, drumul acela îngrozitor! Unii dintre morți atât de mari că nu încăpeau în coșciug. A trebuit să-i ardem ca pe niște gunoaie. Tu veneai acasă doar pentru înmormântări, Stella. Înmormântările sunt plăcute în comparație cu morțile. Înmormântările sunt liniștite, în timp ce morțile... nu sunt așa. Uneori muribunzii horcăie, alteori se agită, câteodată chiar strigă la tine: „Nu mă

lăsa să plec!“ Chiar și bătrânii strigă uneori „Nu mă lăsa să plec!“ De parcă ai putea să-i oprești? În schimb, înmormântările sunt liniștite, cu flori frumoase. Vai, și în ce cutii minunate îi împachetează! Dacă n-ai stat la căpătâiul lor când strigau „Ține-mă!“, nici n-ai bănuî ce înseamnă lupta pentru ultima suflare și pentru ultima picătură de sânge. Ție nici prin gând nu-ți trece, dar eu am văzut toate astea cu ochii mei. *Am văzut! Am văzut!* Și acum stai acolo și-mi reproșezi din priviri că am pierdut casa. De unde îți închipui că au fost plătite toate bolile și toate morțile astea? Moartea e costisitoare, domnișoară Stella! Și bătrâna verișoară Jessie a mers pe urmele lui Margaret. Ce mai, hârca aia cu coasa s-a instalat în pragul casei noastre. Belle Reve era cartierul ei general. Scumpo, așa mi-a scăpat casa printre degete. Și care dintre ei ne-a lăsat vreo avere? Care dintre ei ne-a lăsat măcar un bănuț de la asigurări? Doar sărmana Jessie – a lăsat o sută de dolari pentru coșciug. Asta a fost, Stella! Și eu, cu salariul meu jalnic de la școală. Da, acuză-mă! Stai acolo și holbează-te la mine gândind că am scăpat casa din mână. Am pierdut casa? Dar *tu* unde erai? În pat cu polacul tău.

STELLA (*sărind în sus*): Ajunge! Blanche, termină! (*Dă să iasă.*)

BLANCHE: Unde te duci?

STELLA: La baie, să mă spăl pe față.

BLANCHE: Ah, Stella, Stella, plângi?

STELLA: E de mirare?

(*Stella se duce la baie.*)

(De afară se aud voci de bărbați. Stanley, Steve și Mitch se îndreaptă spre scară.)

STEVE: ...și bătrâna vrea să prindă slujba la biserică, dar a întârziat și dă peste un polițist plantat în fața bisericii și-l întreabă: „Domnu’ ofițer, mai e slujbă?” El se uită la ea și-i spune: „Nu, cucoană, dar ți s-a strâmbat rău pălăria.” *(Un hohot de râs grosolan.)*

STEVE: Mâine facem o partidă de poker?

STANLEY: Da, la Mitch.

MITCH: Ba nu la mine. Maică-mea e încă bolnavă. *(Dă să plece.)*

STANLEY *(strigând după el)*: Bun, atunci la mine... dar aduceți voi berea.

EUNICE *(strigând de la etaj)*: Terminați odată, acolo jos! Am fiert niște spaghete și le mănânc de una singură.

STEVE *(urcând scara)*: Doar ți-am spus și ți-am telefonat că azi jucăm.

EUNICE: Nu mi-ai telefonat deloc.

STEVE: Ți-am spus la micul dejun – și ți-am telefonat la prânz.

EUNICE: Las-o baltă. Bine că mai vii din când în când și pe acasă.

STEVE: Vrei să-mi public programul la ziar?

(Râsete și strigăte de „la revedere“ din partea bărbaților. Stanley împinge ușa de plasă de la bucătărie și intră în casă. E de înălțime mijlocie, vreun metru șaptezeci și ceva, bine clădit, îndesat. Toată făptura, mișcărilor și atitudinile lui degajă o bucurie animalică. Încă din adolescență, în centrul vieții lui au stat plăcerile carnale; dă și ia plăcere, fără slăbiciuni și indulgențe, ci cu forța și mândria unui cocoș bine înzestrat printre

găini. Acest centru vital se ramifică în canalele auxiliare ale vieții lui: jovialitatea față de ceilalți bărbați, predilecția pentru umorul grosolan, patima pentru băutură, mâncare și joc, pentru mașina lui, aparatul lui de radio, tot ce-i aparține, tot ce poartă emblema lui de posesor strident de sămânță. Măsoară femeile dintr-o privire și le clasifică după criterii sexuale, care-i determină felul în care le zâmbeste.)

BLANCHE (*ferindu-se involuntar de privirea lui*): Trebuie să fii Stanley, eu sunt Blanche.

STANLEY: Sora Stellei?

BLANCHE: Da.

STANLEY: Bună. Unde-i femeiușca mea?

BLANCHE: La baie.

STANLEY: N-am știut că vii la noi în oraș.

BLANCHE: Eu... hm...

STANLEY: De unde ești, Blanche?

BLANCHE: Locuiesc la Laurel.

(Stanley s-a îndreptat spre dulap și a scos sticla de whisky.)

STANLEY: La Laurel, da? Ah, da, la Laurel, așa e. Nu intră în teritoriul meu. Ce repede se duce băutura pe căldură! (*Ține sticla în lumină ca să constate cât lipsește din ea.*) Vrei o înghițitură?

BLANCHE: Nu, rareori ating băutura.

STANLEY: Unii oameni ating rar băutura, dar băutura îi atinge des pe ei.

BLANCHE (*moale*): Ha, ha!

STANLEY: Mi s-au lipit hainele pe mine. Te superi dacă mă fac comod? (*Dă să-și scoată cămașa.*)

BLANCHE: Te rog, te rog.

STANLEY: Deviza mea e „Simte-te bine!“

BLANCHE: Și a mea la fel. E greu să arăți proaspăt. Nici eu nu am apucat să mă spăl sau să mă pudrez și, pof-tim, ai și apărut.

STANLEY: Știi că dacă stai cu hainele umede pe tine poți să răcești zdravăn, mai ales dacă ai practicat un sport extenuant, cum sunt popicele. Ești profesoară?

BLANCHE: Da.

STANLEY: Ce predai, Blanche?

BLANCHE: Engleza.

STANLEY: N-am fost niciodată bun la engleză. Și cât timp rămâi aici, Blanche?

BLANCHE: Încă nu știu.

STANLEY: Ai de gând să stai la noi?

BLANCHE: Așa m-am gândit, dacă nu vă deranjează.

STANLEY: Bine.

BLANCHE: Călătoriile mă epuizează.

STANLEY: Ei, ia-o mai ușor.

(Se aude o pisică la fereastră – Blanche tresare.)

BLANCHE: Ce-a fost asta?

STANLEY: Pisicile... Hei, Stella!

STELLA (*slab, din baie*): Da, Stanley.

STANLEY: Doar n-ai căzut în budă? (*Rânjește spre Blanche. Ea se străduiește fără succes să zâmbească. Urmează o tăcere.*) Mă tem că o să mă socotești lipsit de rafinament. Stella mi-a vorbit mult despre tine. Ai fost cândva măritată, nu?

(Se aude din depărtare o melodie de polca.)

BLANCHE: Da, când eram foarte tânără.